

Innberetning om undersøkelser

på Haga, ~~Åsk. Tyristrand s. Hole~~
~~pgd.~~ og Vikers skoles eiendom,
Viker s. Aadal pgd. Buskerud.
ved
Assistent Gutorm Gjessing.

*Norderhov s. og p. Se Griegs innberetning
fra befaring på Ringerike 1929 s. 3.
Ifølge matrikkelen er det heller ingen
gård i Hole ved dette navn.
Se også Nicolaysen Ab. 1886 s. 136.
E. Seydewik. 2/2-1950.*

På Rønnerud i Haga ligger
en stor steinring. Denne som blev
forevist dr. Sigurd Grieg av
rektor H.J.Hammer under noen
topografiske undersøkelser på
Ringerike, blev Samlingen
anmodet om å la utgrave. Initiativet
blev tatt av rektor Hammer som også
hadde samlet inn en del penger til
dette formål. Meningen var at
Samlingen skulde bekoste reise og
ophold for en arkeolog, men
distriktet av det innsamlete
belöp skulde bære gravningens
övrige utgifter.

C. 24 624

På lokaliteten Rønnerud som
ligger et stykke utenfor Haga
har der tidligere vært en plass
som nu er nedlagt. Når en kjører
hovedveien utover kommer en til
en meget bratt bakke. Midt i
bakken tar en av til venstre for
veien. Innover her er det nu tett
krattskog. Omkring en 100 m. inn
i skogen ligger steinringen,
som har et tverrmål av omkring
17 m. og består av 14 temmelig
store stein. Det hele var ved
min ankomst til stedet temmelig
overvokset. Noen haug var der ikke

Terrenget skråner endel mot øst. Nedenfor faller skråningen brattere slik at ringen ligger på randen. Om en tenker sig at stedet ikke har vært skogbevokset på den tid da steinringen blev lagt, har man herfra hatt en praktfull utsikt utover Tyrifjorden. Av steinene var endel nu nesten usynlig.

Jeg begynner gravningen med å gå inn med en gang fra østsiden, dels fordi dette var det gunstigste for nivelleringen og dels fordi krattet her var mindre tett enn i steinringen forøvrig. Gangen hadde en bredde av ca. 2 m. Jordlaget var her ganske grundt idet det ikke når større i dybde enn ca. 20 cm. Her kommer en på leirbund hård som stein. Leiren så i utkanten ut til å være helt urørt. Den hadde en helt ensartet farve dypt nedover. Jeg fulgte derfor leirbunden innover. Imidlertid viste det sig snart at det fantes små kullbiter rundt omkring i leiren slik at denne likevel ikke kan være urørt. Derimot var det umulig å konstatere hvor dypt en måtte ned for å finne intakt leire. Denne strekker sig nemlig flere meter nedover, blir etterhånden litt mindre hård og får en mørkere farve. Under slike forhold må gravningen til en viss grad bli

tilfeldig. Foreløbig blev det gravet bort et 15 cm. tykt lag av leiren.

Omkring 1 $\frac{1}{2}$ m s.s.o for midtstikken støtte man på en liten helle ca. 15 cm. under denne var fullt op av brendte bein. Leiren var imidlertid så hard at jeg ikke våget å grave gjennom brandgropen. Jeg grov derfor utenom den slik at jeg tilslutt hadde hele brandgropen stående igjen. Den blev så fragtet inn til Samlingen, og her slemmet opp. Noe oldsaker inneholdt den ikke utover endel trekarrkitt.

Desværre viste det sig under arbeidet at den nivellerkikkert jeg hadde fått med mig var temmelig defekt. Nivellermangene ~~ingen~~ er av den grunn muligens ikke ^{helt} riktige. Imidlertid er höideforskjellene overhodet så små at dette ikke skulde spille noen faktisk rolle. Gravens plass har jeg søkt å kontrollere med en horisontal snor. Den skulde ligge 60 cm. under overflaten.

Under mitt ophold på Hønefoss blev jeg ringt opp av kirkesangeren i Vikar, Aadal ogd. som fortalte at det angivelig var funnet flere runesteiner. Jeg reiste da oover. Steinene var funnet i en åker som er brutt ved nødsarbeide. De er fire i alt og har en hel del streker,

tildels ganske dype. Imidlertid er det temmelig sikkert at strekene er fremkommet ad naturlig vei.

Stein I. Ujevn kampesten av bortimot 1 m's lengde og 70-80 cm's bredde tykkelse 40-45 cm. På flere kanter er her endel streker uten noensomhelst mening. Endel av dem er dog temmelig dype og tydelige.

Stein II. En god del større enn foregående. På to av sidene er streker. På den ene siden er noen linjer med halvrundt tverrsnitt og skarpe kanter. Se skisse og foto. Ikke langt fra disse, men på den annen side er endel linjer uten mening. Også endel av disse er tydelige med skarpe kanter.

Stein III. Rundaktig kampestein noe over mannsløft. Her er bare tre korte linjer som meget godt kan være naturdannelse. Se skisse.

Stein IV. Meget usikker. I et hjørne ses noen få linjer omtrent som skissen.

Alle fire steinene skal ha ligget tett sammen like ved landeveien omtrent i veikrysset, hvor veien tar av til kirken. Stein I og II har ligget like under jordflaten slik at en spiss av hver stakk opp. Stein III og IV lå helt under jorden.

